

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Aš, Okružní 57, okres Cheb

Okružní 57, 352 01 Aš

Identifikátor školy: 600 066 355

Termín konání inspekce: 17. – 23. března 2004

Čj.:	e1-1052/04-5180
Signatura:	ke1zx115

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo:

- ❖ zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Aš, Okružní 57, okres Cheb je úplnou základní školou. Od 1. září 2002 je právním subjektem, hospodaří jako příspěvková organizace. Zřizovatelem je Město Aš, Kamenná 52, 352 01 Aš.

Na obou stupních je realizována výuka podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2 s úpravami a doplňky schválenými MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. V současné době škola vzdělává celkem 276 žáků v sedmi třídách prvního stupně a pěti třídách druhého stupně. Druhým rokem je otevřena dyslektická třída, kterou navštěvuje 11 žáků.

Součástí školy je školní družina s kapacitou 55 žáků. V letošním školním roce jsou v provozu dvě oddělení školní družiny, ve kterých je zapsáno celkem 34 žáků.

Stravování žáků je zajišťováno městskou školní jídelnou.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku na prvním stupni zajišťuje celkem devět učitelek, šest splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, tři vzdělání stanovené právním předpisem nemají, jedna učitelka v letošním roce dokončuje studium učitelství pro první stupeň na pedagogické fakultě.

Na zajištění provozu školní družiny se podílejí dvě vychovatelky. Jedna má vzdělání stanovené právním předpisem, jedna předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje.

Na druhém stupni působí celkem 11 vyučujících, pět z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jeden splňuje pouze podmínku odborné způsobilosti a jedna vyučující pouze podmínku pedagogické způsobilosti. Čtyři vyučující požadované vzdělání nemají. Jedna vyučující studuje čtvrtým rokem na pedagogické fakultě učitelství pro první stupeň.

Personální zajištění výuky sledovaných předmětů na druhém stupni (u cizích jazyků i na prvním stupni) podle dosažené kvalifikace uvádí následující tabulka:

Tabulka č.1

Předmět	Vyučuje učitelů (celkem)	Počet učitelů, kteří splňují podmínky způsobilosti			
		Odborná a pedagogická způsobilost	Odborná způsobilost	Pedagogická způsobilost	Nesplňují podmínky způsobilosti
Český jazyk	2	1			1
Anglický jazyk	2	1		1	
Německý jazyk	4	2			2
Matematika	3	3			
Chemie	1	1			
Fyzika	1	1			
Přírodopis	1				1
Zeměpis	3	3			
Dějepis	3				3
Občanská výchova	3	1			2
Rodinná výchova	2				2
Hudební výchova	1	1			
Výtvarná výchova	1				1
Praktické činnosti	3				3
Informatika	1			1	
Tělesná výchova	1		1		

Při přidělování úvazků přihlíží ředitel školy ke kvalifikaci, pedagogickým zkušenostem a osobním dispozicím jednotlivých vyučujících, zohledňovány jsou také potřeby školy. Z tohoto hlediska je personální obsazení a skladba úvazků pedagogických pracovníků efektivní. Výchovné poradenství je zajišťováno zkušenou učitelkou, která se pravidelně účastní vzdělávacích akcí pro výchovné poradce, požadované kvalifikační studium pro tuto funkci však neabsolvovala.

Organizace činnosti a provozu školy vychází z písemně zpracovaného plánu práce na daný školní rok. Organizační struktura je vytvořena s ohledem na podmínky a potřeby školy. Kompetence vedení školy, které tvoří ředitel školy a zástupkyně pro první stupeň, pedagogických i provozních zaměstnanců jsou písemně vymezeny v organizačním řádu. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada; jejím prostřednictvím se vyučující podílejí na řešení vzdělávacích a výchovných záležitostí, částečně také záležitostí provozních. Ve škole je ustaveno metodické sdružení na prvním stupni a předmětová komise přírodovědných předmětů na druhém stupni. V rámci metodických složek vyučující spolupracují především při plánování výuky, sjednocování kritérií pro hodnocení žáků, sestavování kontrolních prověrek, přípravě žáků na soutěže a při zajišťování různých školních akcí. Koordinace výchovně-vzdělávací činnosti v ostatních předmětech je zajišťována pouze neformální spoluprací vyučujících. V plánování, organizaci i vedení výuky v předmětech německý jazyk a praktické činnosti se absence metodických složek částečně negativně projevila.

Přenos informací uvnitř školy je založen zejména na každodenním osobním kontaktu pracovníků školy, k dispozici jsou rovněž informační nástěnky, podle aktuální potřeby jsou svolávány provozní porady, důležitým zdrojem informací jsou jednání pedagogické rady. Vytvořený informační systém je funkční, pracovníkům školy jsou informace poskytovány včas a v potřebné míře.

Vedení školy má zpracovaný plán kontrol a hospitací pro daný školní rok, v něm jsou vymezeny oblasti kontroly, termíny i zodpovědnost pracovníků. V oblasti pedagogické jsou kontroly zaměřeny na sledování kvality výuky, vedení pedagogické dokumentace, plnění tematických plánů a předepsaných písemných prací. Kvalita výuky je sledována ředitelem školy a jeho zástupkyní zejména v rámci hospitační činnosti. Zjištěné poznatky z hospitací jsou projednávány s příslušnými učiteli a v zobecněné podobě také na poradách. Nedostatky byly zjištěny v nedůsledně prováděné kontrolní činnosti zaměřené na provoz školy, a to zejména v oblasti BOZP.

Vedení školy podporuje a průběžně sleduje další vzdělávání pedagogických pracovníků; účast na vzdělávacích akcích je jedním z kritérií pro hodnocení vyučujících. Preferovány jsou vzdělávací akce, které metodicky i odborně souvisejí s výukou. Možnosti dalšího vzdělávání využívají jen někteří vyučující, což se částečně projevilo ve sledované výuce. Začínajícím učitelům je poskytována metodická pomoc.

Práce pedagogických pracovníků je pravidelně hodnocena. Hodnocení je prováděno na základě kritérií, která byla stanovena ředitelem školy; vyučující jsou s nimi seznámeni.

Personální podmínky jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí v třípodlažní budově, která vzhledem k počtu žáků i vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu poskytuje dostatečné prostorové zázemí. Pro výuku je k dispozici pět odborných učeben, z toho jedna je přizpůsobena výuce více předmětů, školní dílny, cvičná kuchyňka, keramická dílna, tělocvična a žákovská knihovna sloužící také jako studovna; k slavnostní příležitosti je využívána prostorná aula. V budově je současně umístěna školní družina a výdejna jídla. K objektu školy patří pozemky pro pěstitelské práce a školní hřiště. Školní prostory jsou vkusně vyzdobeny výrobky a výtvarnými pracemi žáků, na chodbách jsou prezentovány úspěchy školy v soutěžích, nechybí různé informační nástěnky. Celkový estetický dojem nepříznivě ovlivňují některé nedostatky jako jsou např. rozbité skleněné výplně u tělocvičny, oprýskané nátěry a malba v některých třídách či téměř nefunkční šatny a sociální zázemí u tělocvičny.

Učebny prvního i druhého stupně jsou prostorné, funkčně zařízené žákovským nábytkem, který je postupně modernizován. V učebnách prvního stupně jsou umístěny různé učební pomůcky a obrazový materiál, ve většině z nich je k dispozici audiovizuální technika.

Většina předmětů na druhém stupni je vyučována v kmenových učebnách, z nichž pouze některé jsou svým vybavením a výzdobou přizpůsobeny výuce daných předmětů. Odborné učebny jsou zřízeny pro výuku německého jazyka, hudební výchovy, výpočetní techniky a pěstitelských prací; pro výuku výtvarné výchovy slouží odborná učebna, která je částečně vybavena také pro výuku přírodopisu a dějepisu. V učebně hudební výchovy je k dispozici klavír, Orffovy nástroje, obrazový materiál, hudební literatura a audiovizuální technika; důležitým nedostatkem učebny jsou její prostorové podmínky, které jsou zejména pro výuku početnějších skupin méně vyhovující. Učebna německého jazyka je vybavena mluvnickými přehledy, mapami a tematicky zaměřenými nástěnkami, v příruční knihovně jsou uloženy učebnice, slovníky a jazykové příručky. Učebna pěstitelských prací je vyzdobena odborným obrazovým materiálem, pro potřeby výuky jsou zde k dispozici názorné pomůcky. V učebně výpočetní techniky je instalováno deset počítačů propojených v síti; z každého počítače mají žáci přístup

na internet. Odborné učebny poskytují pro vyučované předměty dobré materiální a s výjimkou učebny hudební výchovy i prostorové zázemí.

Vybavení pomůckami pro výuku většiny předmětů na prvním i druhém stupni je na dobré úrovni. Pro jednotlivé předměty jsou žáci vybaveni ucelenými řadami učebnic, v některých předmětech i pracovními sešity, které vyučující zejména na prvním stupni doplňují různými pomůckami, obrazovým materiálem a pracovními listy.

Vyučující mají k dispozici dostatečné množství odborných publikací, tabelárních, obrazových a jiných názorných učebních pomůcek; pro některé vyučované předměty mohou využívat výukové programy. Škola má dobře vybavenou a pravidelně doplňovanou videotéku zejména k dějepisným a zeměpisným tématům; postupně je vytvářena tematická řada videokazet pro další předměty (rodinná výchova, fyzika, chemie, občanská výchova). Pro výuku jsou k dispozici televizory, videorekordéry a přehrávače CD. Dostatečně není ve školních sbírkách zajištěn předmět občanská výchova a zcela chybí prostorové a materiální zázemí pro realizaci laboratorních prací v předmětech fyzika a chemie. Ve výuce těchto předmětů mohou žáci sledovat pouze jednoduché demonstrační pokusy prováděné učitelem či jsou s nimi seznamováni prostřednictvím videa.

Školní družina má pro svoji činnost samostatné prostory v přízemí budovy školy. Prostředí je pro činnost žáků podnětné, prostorové uspořádání a členění respektuje potřeby žáků. Vybavení pro různé činnosti je na dobré úrovni. Žáci mají k dispozici různé pomůcky, společenské hry, stavebnice, hračky, dětské časopisy a knihy, výtvarný materiál, dva televizory, dvě videa, dva radiomagnetofony a dva počítače. K činnostem ve školní družině je využívána také školní tělocvična.

Na základě požadavků vyučujících a s ohledem na finanční možnosti školy ředitel plánuje doplňování a modernizaci učebnic a učebních pomůcek i postupnou obměnu školního nábytku ve třídách i v kabinetech. Z materiálně-technického zázemí školy je veřejností využívána zejména školní tělocvična.

Materiálně-technické podmínky jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Ve škole je realizován schválený vzdělávací program Základní škola. Učební plán pro školní rok 2003/2004 je pro všechny třídy sestaven v souladu se vzdělávacím programem a odpovídá mu i rozvrh hodin. Navýšení týdenní hodinové dotace o jednu hodinu v osmém a devátém ročníku je provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT posílením hodinové dotace českého jazyka. Do učebního plánu od sedmého do devátého ročníku jsou zařazeny volitelné předměty informatika a anglický jazyk. Nad rámec týdenní časové dotace povinných předmětů jsou ve škole zavedeny nepovinné předměty cvičení z matematiky, sportovní výchova, informatika a anglický jazyk.

Časová týdenní dotace sledovaných předmětů je v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu. Učební osnovy jsou dodržovány.

Kontrolovaná dokumentace je vedena v souladu se školskými předpisy a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Dodržování učebních plánů i učebních osnov je sledováno vedením školy v rámci kontrolní činnosti. Ke kontrole jsou využívány tematické plány vyučujících, jejichž plnění je sledováno zejména při hospitacích. Pravidelně jsou rovněž kontrolovány zápisy v třídních knihách.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin tříd prvního až šestého ročníku je sestaven v souladu s platnými předpisy, časové uspořádání a střídání vyučovacích hodin jednotlivých předmětů respektuje psychohygienické zásady. Nedostatky byly zjištěny v rozvrhu tříd VII., VIII.A, VIII.B a IX., kde byl o jednu hodinu překročen celkový počet vyučovacích hodin, které mohou mít žáci v jednom sledu, a kde nebyla dodržena právním předpisem stanovená 60 minutová délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.

Školní řád obsahuje všechna předepsaná ustanovení; ta jsou zpracována podle konkrétních podmínek školy. V části určené pro žáky jsou srozumitelným způsobem vymezeny nejen povinnosti, ale i práva žáků. Se školním řádem jsou žáci seznamováni na začátku školního roku.

Informovanost rodičů o chování a prospěchu žáků je zajišťována prostřednictvím žákovských knížek a plánovaných třídních schůzek. Rodiče mohou také kdykoliv po předchozí domluvě navštívit školu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je i přes zjištěné nedostatky v sestaveném rozvrhu funkční.

Pro činnost ve školním roce 2003/2004 má výchovná poradkyně zpracovaný Plán činnosti, který obsahuje hlavní úkoly (např. kontrolu platnosti odborných posudků integrovaných žáků, aktualizaci vyšetření žáků pedagogicko-psychologickou poradnou, spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími ve třídách s žáky se specifickými poruchami učení a chování, činnost ve školní výchovné komisi, konzultace se žáky při hledání vhodného typu středoškolského studia, spolupráci s rodiči problémových žáků, spolupráci s úřadem práce a pravidelné návštěvy akcí pořádaných pedagogicko-psychologickou poradnou). Je stanoven časový harmonogram pro jednotlivé měsíce, ve kterém jsou konkrétní úkoly termínovány. Výchovná poradkyně směřuje svoji činnost zejména do oblasti práce s vycházejícími žáky a jejich rodiči a do oblasti spolupráce s vedením školy, třídními učiteli, zástupci pedagogicko-psychologické poradny a pracovníky úřadu práce. Velmi dobrá je v současné době úroveň spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Chebu a se Speciálně pedagogickým centrem sluchově postižených v Plzni, ale minimální a sporadická je naopak s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků. Ti jsou pravidelně na začátku školního roku informováni o úloze výchovného poradenství, ale v jeho průběhu (kromě některých rodičů vycházejících žáků) není z jejich strany trvalý zájem. Např. v minulém školním roce byly organizovány besedy pro rodiče (Drogy, dyslektické poruchy), pro třídní schůzky připraveno setkání s řediteli středních škol a odborných učilišť, vždy ale s malou účastí. Stanovené konzultační hodiny pro rodiče nebo zákonné zástupce žáků nejsou využívány.

Výchovná poradkyně vede dokumentaci, která je přehledná a má dobrou vypovídací hodnotu. Zaznamenává veškerou činnost školní výchovné komise, eviduje jednání o závažnějších výchovných problémech žáků, sleduje integrované žáky (v současné době 21 žáků, z toho jeden sluchově postižený). O sledu důležitých akcí, událostí a činností vede průběžné záznamy v Deníku výchovného poradce. Na chodbě školy je pro žáky k dispozici schránka důvěry a instalovaná nástěnka s informačními materiály z oblasti výchovného poradenství.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni (kromě výuky cizích jazyků)

Hospitace proběhly u všech vyučujících na prvním stupni ve všech předmětech. Výuka cizích jazyků na prvním stupni je posuzována společně se stupněm druhým. Dalším zdrojem informací byly namátkově vybrané písemnosti žáků, žákovské knížky a rozhovory s ředitelem školy a jeho zástupkyní. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů je souhrnné.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené, rozdílly byly v jejich organizaci a provedení. Pokyny učitelek byly jasné, otázky pro žáky jednoznačné. Činnosti žáků byly vhodně střídány. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata v logických souvislostech, bylo v souladu s učebními osnovami.

Většina hodin byla sledována u kvalifikovaných učitelek, v hodinách sledovaných u učitelek nekvalifikovaných nemělo chybějící vzdělání negativní vliv na kvalitu výuky.

Pro realizaci výchovně-vzdělávací práce ve sledovaných předmětech má škola vytvořeny příznivé prostorové i materiální podmínky. Vybavení potřebným nábytkem je funkční, učebny jsou vkusně vyzdobené pracemi žáků a obrazovým materiálem k výuce. Ve sledovaných hodinách měli žáci k dispozici kromě učebnic i různé pomůcky, vzhledem k charakteru učiva se však nabízela možnost jejich ještě širšího využití.

Úroveň a efektivita organizace výuky i používaných forem a metod vzdělávání byla rozdílná. V efektivních hodinách volily učitelky metodické postupy směřující k tvůrčí práci žáků, žákům byl dán dostatečný prostor na vyjádření vlastního názoru, učivo bylo aktualizováno, žáci vyvozovali nové poznatky na základě již získaných vědomostí. Výuka v dalších hodinách byla poznamenána dominantní rolí učitelek. Ve většině hodin byly vhodně kombinovány samostatné činnosti s frontální prací. V některých případech učitelky využívaly i práci ve skupinách, ve většině z nich účelně. Některé hodiny postrádaly různorodější náplň, zařazení her a aktualizaci pro zvýšení aktivity žáků. Záznamy v sešitech jsou kontrolovány, sešity žáků měly ojedinele slabší úroveň.

Psychohygienické zásady výuky jsou v sestavení rozvrhu i ve vyučovacích hodinách většinou dodržovány. V některých hodinách nebyla žákům umožněna relaxace po náročnějších výkonech.

Žáci byli pozitivně motivováni na začátku vyučovacích jednotek, pracovali převážně aktivně a se zájmem.

Přístup vyučujících k žákům se většinou vyznačoval trpělivostí a respektováním jejich individuálních schopností. Žákům byl dán dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření názoru.

Hodnocení výkonů jednotlivců probíhalo průběžně, a to formou pochval a povzbuzení. V některých případech chybělo závěrečné hodnocení práce třídy nebo jednotlivých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk na druhém stupni

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících druhého stupně v hodinové dotaci, která je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V osmém a devátém ročníku využil ředitel školy disponibilní hodiny pro navýšení výuky o jednu hodinu týdně (na pět hodin oproti čtyřem v ostatních ročnících). Výuka je plánována prostřednictvím tematických plánů, které si učitelky sestavují samy, bez koordinace předmětovou komisí či vedením školy. Přesto učivo v jednotlivých sledovaných třídách navazovalo na předchozí ročníky. Při plánování vycházely učitelky zejména ze sledu jednotlivých témat v učebnicích; úpravy učiva ve vztahu k rozdílným schopnostem či znalostem jednotlivých tříd a žáků nebyly prováděny.

Český jazyk na druhém stupni vyučují dvě učitelky, jedna má odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje, ale studuje čtvrtým rokem pedagogickou fakultu. V tomto případě se chybějící kvalifikace na kvalitě výuky výrazně negativně neprojevuje. Aprobovaná vyučující má dlouholetou zkušenost s výukou předmětu a neustále si doplňuje odborné i metodické znalosti.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, působí podnětně po estetické stránce i po stránce jejich vybavení vzhledem k obsahu předmětu. Ve sledované výuce byly využity učebnice, v některých případech i ukázky z krásné literatury a vlastní literární tvorba žáků. Texty v učebnicích, doplňkové publikace a pracovní texty zhotovené vyučujícími byly využity většinou efektivně. Pod vedením učitelky vytvářejí žáci deváté třídy svůj školní časopis.

Navštívené hodiny jazykového vyučování byly velmi dobře organizovány, předcházela jim pečlivá a promyšlená příprava. Naopak v hodinách literatury se projevila chybějící systematická dlouhodobá příprava, vyučující se spoléhají většinou na sled textů v učebnicích a z něho vycházejí při stanovení tématu i cíle hodiny. Použité metody jazykového vyučování (většinou výklad střídaný s řízeným rozhovorem, procvičování ústní i písemné a opakování s pomocí učebnice) byly zvoleny účelně, s potřebným výsledkem. Způsob výkladu se u jednotlivých vyučujících lišil, jedna vyučující vedla žáky k samostatnému vyvozování nového učiva s pomocí textu, druhá preferovala předávání nové učební látky jako hotové ucelené informace bez aktivní účasti žáků. Hodiny, v nichž vyučující aktivně zapojovala žáky do výuky, byly výrazně efektivnější. V některých hodinách literární výchovy chyběla hlubší práce s obsahem textů, vyučující se zaměřovaly spíše na formální stránku a méně vedly žáky k zamyšlení a ke komunikaci o přečteném. Disponibilní hodiny věnované v rámci českého jazyka literární a estetické výchově měly velmi dobrou úroveň. Psychohygienické podmínky výuky byly též rozdílné, v některých hodinách byly střídány různé činnosti pro udržení pozornosti a aktivity žáků, průběh jiných byl jednotvárný.

Žáci byli velmi dobře motivováni v některých hodinách literární výchovy, v hodinách mluvnických byla motivace nevýrazná, a to zejména ve vyšších ročnících. Učitelky využívaly čtenářských i životních zkušeností žáků, upozorňovaly je na mezipředmětové souvislosti. V některých hodinách žáci s úspěchem vyhledávali potřebné informace sami.

Atmosféra ve třídách byla pracovního charakteru, spolupráce mezi žáky a učitelkami byla většinou přátelská.

Hodnocení probíhalo především průběžně verbálním způsobem, vyučující preferovaly pochvalu a povzbuzení před negativním hodnocením výkonu a tempa žáků. Rozsáhlejším písemným pracím předchází příprava prostřednictvím jazykových a stylistických cvičení. Žáci s poruchami učení jsou vyučujícími při hodnocení pravopisných a jazykových testů zohledňováni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk na prvním a druhém stupni

Ve čtvrtém až šestém ročníku je anglický jazyk vyučován v rámci povinného předmětu s dotací tři hodiny týdně, v sedmém až devátém ročníku je výuka realizována pouze v rámci volitelného a nepovinného předmětu, a to s dotací dvouhodinovou. Sledované hodiny byly připravené, výukové cíle byly stanoveny přiměřeně věku a jazykové úrovni žáků, učivo bylo probíráno v návaznosti na předchozí znalosti a dovednosti žáků.

Anglický jazyk vyučují dvě učitelky, jedna je plně kvalifikovaná pro výuku na prvním stupni a v současné době je zapojena do „Programu jazykové a metodické přípravy pro učitele bez

příslušné způsobilosti k výuce cizích jazyků na základních školách“, druhá učitelka má vysokoškolské vzdělání technického zaměření doplněné pedagogickým vzděláním. Aprobaci pro vyučovaný předmět nemá žádná z vyučujících. V části sledované výuky se projevily dílčí nedostatky vyplývající z menší pedagogické zkušenosti jedné z vyučujících. Celková kvalita sledované výuky nebyla chybějící odborností výrazně negativně ovlivněna .

Všechny hodiny byly organizovány v esteticky příjemném prostředí kmenových učeben, které byly pouze na prvním stupni částečně přizpůsobeny pro vyučovaný předmět. V hodinách žáci pracovali s jazykovými učebnicemi a pracovními sešity, žáci vyšších ročníků také s překladovými slovníky. Účelně byl využíván doplňující didaktický materiál (obrázky, kartičky se slovní zásobou, namnožené pracovní listy). Naopak, ne vždy účelně byly využívány audionahrávky. K procvičení slovní zásoby byla v části jedné z navštívených hodin vhodně zařazena práce s výukovým programem.

Většina navštívených hodin byla účelně organizována a řízena. Metody a formy jazykové výuky byly převážně vhodně voleny a využívány. Převažující frontální vyučování bylo nejčastěji doplňováno samostatnou prací žáků, ojediněle prací ve dvojicích či skupinovou prací. Vyučující zařazovaly rozmanité učební činnosti, které ale z hlediska stanovených výukových cílů byly v části sledované výuky málo efektivní. V průběhu učebních činností nebyla žákům zejména na prvním stupni v potřebné míře poskytována zpětná vazba. Celkově byla výuka na obou stupních zaměřena na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Psychohygienické zásady byly ve všech hodinách respektovány, učitelky střídaly činnosti žáků, podle potřeby zařazovaly aktivity relaxačního charakteru.

Obě učitelky většinou vhodně a promyšleně využívaly motivaci. Počáteční motivační vstup byl nejčastěji tvořen motivačním rozhovorem, jazykovou hrou nebo také písničkou. Aktivita a zájem žáků o výuku byly v průběhu hodin pozitivně ovlivňovány zejména zařazováním aktivizujících učebních činností, u žáků nižších ročníků také pochvalou a povzbuzením.

Sledované hodiny probíhaly v klidné pracovní atmosféře, komunikace mezi učitelkami a žáky byla bezproblémová, žáci se většinou aktivně zapojovali do výuky.

Žáci byli oběma vyučujícími hodnoceni průběžně, převažující pozitivní hodnocení motivovalo žáky k jejich další aktivitě. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byli vedeni žáci jen ojediněle. Závěrečné zhodnocení práce žáků nebylo provedeno v žádné z navštívených hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu německý jazyk na prvním a druhém stupni

Německý jazyk je ve škole vyučován ve všech třídách školy počínaje čtvrtým ročníkem s tříhodinovou týdenní dotací. Výuku zajišťují čtyři vyučující, u všech proběhly hospitace. Všechny sledované hodiny byly připravené, měly promyšlenou strukturu. Cíle výuky vycházely z požadavků učebních osnov a byly stanoveny s ohledem na schopnosti a jazykovou úroveň žáků, ne vždy však byly jasně formulovány.

Žádná z vyučujících německého jazyka nemá aprobaci pro výuku daného předmětu, avšak dvě z nich jsou rodilé mluvčí. Jedna vyučující je kvalifikovaná pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů na druhém stupni školy, jedna má kvalifikaci pro výuku na prvním stupni. Dvě vyučující jsou nekvalifikované, jedna z nich si v současné době doplňuje vzdělání studiem pedagogické fakulty, obor učitelství pro první stupeň. Chybějící odbornost se v některých sledovaných hodinách částečně negativně odrážela ve vedení hodin po stránce metodické a ovlivňovala tak odbornou úroveň sledované výuky. U všech vyučujících byl však sledován

zájem o předmět a u většiny vyučujících velmi pěkný přístup k žákům a respekt k jejich potřebám.

Výuka německého jazyka ve škole probíhala zčásti v odborné učebně německého jazyka, která je po stránce vybavení didaktickou technikou i tabelárními pomůckami pro výuku předmětu motivující, dále pak v kmenových učebnách jednotlivých tříd s relativně velmi dobrou estetickou úrovní, avšak chybějícími motivačními prvky pro jazykovou výuku. Kromě jazykových učebnic a pracovních sešitů byly ve výuce vhodně využívány různé didaktické pomůcky (namnožené texty, pracovní listy, obrazový materiál), ve vyšších ročnících žáci pracovali s překladovými slovníky. Práce s didaktickou technikou, kterou mají vyučující k dispozici, byla sledována jen ojediněle; výjimečně byla zařazena práce s audionahrávkami.

Ve sledované výuce byly využívány různé metody a formy práce, které byly voleny v závislosti na cíli výuky, obsahu učiva a s ohledem na vzdělávací potřeby vyučované skupiny. Převažovala frontální výuka, která byla ve vyšších ročnících doplňována prací ve dvojicích nebo ve skupinách či zařazováním samostatné individuální práce žáků. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla věnována individuální pozornost. Celkově byla výuka na obou stupních orientována spíše na osvojení lexikálně gramatické stránky jazyka; snaha o rozvíjení komunikativních dovedností žáků s důrazem na dovednosti ústně se vyjadřovat, dorozumět se v běžných každodenních situacích byla ve větší míře sledována pouze u dvou vyučujících. Ve všech hodinách byla věnována pozornost osvojení slovní zásoby a mluvnici; pouze v některých však byly k opakování a procvičování slovní zásoby účelně využívány didaktické hry, mluvnice byla procvičována a rozvíjena ve vybraných komunikačních situacích pouze některými vyučujícími. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky vcelku dodržovány.

Ve většině sledovaných hodin byla účelně a promyšleně využívána především vstupní motivace, nejčastěji byl využíván motivační rozhovor, jazyková hra nebo sborový přednes (písničky, říkadla). Udržet pozornost a aktivitu žáků v průběhu hodin se však dařilo pouze vyučujícím, které dokázaly aktivizovat žáky střídáním učebních činností, pochvalou, povzbuzením a také partnerským přístupem vyučujících.

Ve sledované výuce byla většinou vytvořena klidná a příjemná pracovní atmosféra. Komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem probíhala na základě dohodnutých pravidel, která byla vzájemně respektována a dodržována.

Ve sledovaných hodinách převažovalo slovní hodnocení výkonů žáků. V hodinách, kde bylo prováděno pravidelně a průběžně, motivovalo žáky k jejich větší aktivitě. Jazykové znalosti a dovednosti jsou ověřovány písemně i ústně, sledovaná klasifikace ústního zkoušení i písemného ověřování byla přiměřená výkonům žáků. Hodnocení výkonů žáků je převážně záležitostí vyučujících, pouze v ojedinělých případech byla sledována výchova k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Závěrečné zhodnocení práce žáků bylo sledováno jen u některých vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika na druhém stupni

V předmětu matematika je v každém ročníku v rámci přidělené týdenní hodinové dotace vyhrazena jedna hodina pro procvičování učiva. Třídy s většími počty žáků jsou pro tato matematická cvičení děleny. Pro plánování a přípravu výuky jsou využívány roční tematické plány. Ve všech navštívených hodinách mělo zařazené téma logickou návaznost na probrané učivo; rozsah probírané látky a nároky kladené na žáky byly přizpůsobovány jejich věku i schopnostem.

Výuku matematiky zajišťují tři učitelé, dva z nich jsou pro tento předmět aprobováni. Do vedení hodin se promítla zejména délka pedagogické praxe vyučujících, v uplatňování pedagogických zásad i bez ohledu na délku pedagogické praxe také rozdílná invence ve výběru a účinnosti didaktických metod.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách. Žáci měli k dispozici učebnice a sbírky úloh. V jedné ze sledovaných hodin byla prostřednictvím zpětného projektoru účelně využita příprava učitele.

Všechny sledované hodiny byly věnovány opakování a procvičování učiva; byly vedeny frontálním způsobem. Ve vyšších ročnících (osmý a devátý) byla důslednost vyučující v řízení výuky uplatňována na úkor vedení žáků k samostatnému řešení úloh. Tempo hodiny bylo přizpůsobeno průměru třídy, nebyla dána příležitost schopnějším žákům a ani nebyla věnována potřebná pozornost žákům slabším. Hodiny postrádaly dynamiku i motivační účinek.

V hodinách matematických cvičení sledovaných v nižších ročnících (šestý a sedmý) jsou rozdělením tříd vytvořeny příznivé podmínky pro procvičení či ujasnění učiva. V obou ročnících uplatnili vyučující individuální přístup k žákům, avšak s rozdílnou efektivitou. Tento rozdíl spočíval ve zvolených didaktických postupech, zvoleném pracovním tempu, ve vnímání potřeb jednotlivých žáků i v účinném motivačním působení. Nezanedbatelným nedostatkem je malá pozornost, kterou někteří vyučující věnují sešitům žáků. Žákovské poznámky postrádají systém, a tím i vypovídací hodnotu potřebnou pro opakování učiva, nedůslednost ve vyžadování předepsaného formátu sešitů rovněž nepřispívá k přehledné konstrukci řešených příkladů z geometrie.

Úroveň motivace žáků ve sledovaných hodinách byla u jednotlivých vyučujících rozdílná. Celkově však většina hodin postrádala výraznější a účinnější motivaci.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly bezproblémové, komunikace probíhala v přátelské rovině.

Pro hodnocení žáků je využíváno zejména písemné zkoušení formou krátkých prověrek znalostí aktuálního učiva a formou souhrnných čtvrtletních prací. Ve sledovaných hodinách byla aktivita žáků v průběhu vyučování oceňována pochvalou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika, chemie a přírodopis

Pro plánování učiva jsou využívány roční tematické plány. V přípravě jednotlivých vyučovacích hodin je sledována návaznost učiva. Ve všech sledovaných hodinách byly respektovány věkové zvláštnosti žáků, ale jen v některých z nich také individuální schopnosti žáků.

Na výuce sledovaných přírodovědných předmětů se podílejí tři vyučující. Předměty fyzika a chemie jsou zajišťovány aprobovanými učiteli. Předmět přírodopis vyučuje učitel bez předepsané kvalifikace, přesto však zajišťuje výuku na vynikající odborné a zejména pedagogické úrovni.

Ve všech sledovaných hodinách byly účelně využity dostupné prostředky pro ilustraci a názornost učiva (pomůcky, didaktická technika, demonstrační pokusy). V interiérech tříd však nejsou zajištěny optimální podmínky pro sledování demonstračních pokusů či některých ukázek ze všech žákovských lavic (chybí stupínky či demonstrační stoly). V průběhu výuky využívali žáci učebnice, pracovní sešity i tabulky.

Ve všech hodinách byl uplatňován frontální způsob výuky. V průběhu vyučování byly zařazovány pracovní činnosti, které poskytovaly prostor pro aktivitu žáků, vytvářely zpětnou vazbu a střídáním činností respektovaly psychohygienické zásady učení. Ve výuce jednotlivých předmětů byla účinnost vyučovacích metod rozdílná. Výrazná aktivita i projevované znalosti

žáků v hodinách přírodopisu kontrastovaly s jejich nižším zájmem o exaktní předměty (fyzika, chemie). Efektivita výuky v těchto exaktních předmětech závisela především na schopnosti vyučujícího přiblížit žákům probíranou látku prostřednictvím jejich vlastních poznatků a praktických zkušeností i na vnímání rozdílných schopností jednotlivých žáků. V hodinách fyziky byly úspěšně využívány různé způsoby motivace a aktivizace žáků, byly zaměřovány na všechny žáky bez rozdílu jimi dosahovaného prospěchu a vedly je k logickému myšlení. Metody uplatňované ve výuce chemie byly zaměřeny na průměrného žáka, učební postupy nepodněcovaly žáky k samostatnému řešení zadaných úloh.

Ve všech sledovaných hodinách byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi učiteli a žáky byla zdvořilá a vstřícná. Vyučující vedli žáky k souvislému a výstižnému vyjadřování. Aktivita žáků v této oblasti závisela na rozdílných podmínkách vytvořených v jednotlivých předmětech pro možnost uplatnit vlastní, byť chybný názor.

Ve sledovaných hodinách byly vědomosti žáků hodnoceny slovně, rovněž slovním hodnocením byla oceňována i aktivita žáků v hodinách. Pro prověření vědomostí bylo uplatněno písemné zkoušení. Předložené záznamy o klasifikaci žáků v průběhu školního roku zahrnují klasifikaci z ústního i písemného zkoušení; jednotliví vyučující stanovili pro svůj předmět určitá pravidla, jejichž záměrem je motivovat žáky k dosahování lepších studijních výsledků. Četnost známek v průběhu klasifikačního období umožňuje objektivní výsledné hodnocení žáka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika, chemie a přírodopis jsou celkově velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis a zeměpis

Plánování a bezprostřední příprava na výuku vycházely ze schválených osnov a braly ohled na učebnice poskytované žákům školou. V každé třídě šestého, sedmého, osmého a devátého ročníku se v souladu s učebním plánem odučí dvě hodiny týdně. Hospitace proběhly u všech vyučujících. Učitelé prováděli výběr témat s přihlédnutím k zájmu žáků a místním podmínkám, také stanovené cíle výuky byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Záznamy v třídních knihách a obsahy tematických plánů svědčí o kontinuitě výuky mezi jednotlivými ročníky.

Dějepis vyučují tři učitelé, jeden má vzdělání pro výuku na prvním stupni, dva jsou nekvalifikovaní. Jejich dlouholeté pedagogické zkušenosti, pedagogický takt a um dokonale vyvažují chybějící vzdělání. Zeměpis vyučují tři učitelé, kteří mají odbornou i pedagogickou způsobilost, ale jen jeden je aprobovaný pro výuku zeměpisu. Chybějící kvalifikace se neprojevila negativně na kvalitě výuky.

Některé hodiny dějepisů byly realizovány v odborné učebně částečně přizpůsobené výuce předmětu, část hodin dějepisů a všechny hodiny zeměpisu proběhly v kmenových učebnách, do kterých si vyučující přinášeli potřebné učební pomůcky. V průběhu výuky žáci aktivně pracovali s učebnicemi a atlasy, důležitou pomůckou pro práci v hodině byly sešity. Pro výklad nové látky i pro opakování byla v hodině dějepisů vhodně využita didaktická technika.

Při výuce byly účelně střídány frontální vyučování, skupinová práce i samostatná práce žáků. Výklad byl doplněn řízeným rozhovorem a tvorbou zápisů do sešitů. Jeden vyučující měl připravenou strukturu zápisu na tabuli a dovedně ji využíval k výkladu nové látky. Žáci byli v každé hodině vedeni taktním způsobem k práci s učebnicí a orientaci na mapě, a to nástěnné i na mapách ve školních dějepisných a zeměpisných atlasech. Učitelé reagovali na aktuální vývoj mezinárodní situace a dokázali najít aktuální vazbu současných jevů na historické události. V hodinách zeměpisu byl kladen důraz na pochopení souvislostí a soustavně byly prohlubovány dovednosti žáků pracovat s mapou. V průběhu některých hodin vytvářeli vyučující kontinuální

zápis na tabuli, který žáci zpracovávali do sešitů, v jiných hodinách byla zápisu do sešitu věnována samostatná část hodiny.

V hodinách nechyběla úvodní motivace, aktualizace a přirozené navazování mezipředmětových vztahů. Někteří učitelé dokázali zaujmout žáky daným tématem i svými komunikativními dovednostmi. Zájem žáků o předmět byl vyvolán zejména pedagogickou dovedností některých učitelů. Jako významný motivační prvek v dějepisu sloužily připomínky regionálních dějin.

Žáci byli vedeni ke kultivovanému způsobu vyjadřování. V hodinách byla využita pouze komunikace učitele se žákem, komunikace mezi žáky nebyla v hodinách využívána.

Hodnocení prolínalo celou vyučovací hodinou a mělo převážně pozitivní charakter. Hojně byly využívány pochvaly a klasifikace vycházela nejen ze znalostí, ale také z dovedností a aktivity žáků. Zkušební a opakovací otázky byly promyšleně formulované a směřovaly na pochopení širších souvislostí a podporovaly uvědomělé vlastenectví. Velmi pozitivně působilo v každé hospitované hodině závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce jednotlivých žáků i celé třídy.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v dějepisu a zeměpisu jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova na druhém stupni

Oba výchovné předměty jsou ve všech ročnících druhého stupně vyučovány jednu hodinu týdně. Občanskou výchovu vyučují tři učitelé, rodinnou výchovu učitelé dva; hospitace proběhly u všech vyučujících. Sledovaná výuka byla plánovaná, učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata, stanovené výukové cíle byla přizpůsobena potřebám a zájmům žáků a většinou i jejich individuální schopnostem.

Ze všech učitelů zajišťujících výuku sledovaných předmětů má pouze jedna vyučující příslušnou aprobaci, jedna vyučující je kvalifikovaná pro výuku na prvním stupni, dva vyučující (oba s delší pedagogickou praxí) požadované vzdělání nemají. Tato skutečnost částečně negativně ovlivnila odbornou i metodickou stránku výuky.

Navštívené hodiny byly organizovány v kmenových učebnách velmi dobré estetické úrovně, které ale většinou postrádaly výzdobu tematicky zaměřenou na sledované předměty. V průběhu výuky žáci pracovali pouze s učebnicemi, v ojedinělých případech také s pracovními listy připravenými vyučujícími. V žádné z navštívených hodin nebyla využita didaktická technika.

Základem všech sledovaných hodin byla frontální výuka s převažující dominantní rolí vyučujících, formy výuky podporující spolupráci a komunikaci mezi žáky byly uplatňovány jen ojediněle. Převládající vyučovací metodou byl řízený rozhovor, do kterého se většinou zapojovala pouze část žáků. Při výkladu nového učiva vyučující často navazovali na poznatky a zkušenosti žáků, vhodně využívali mezipředmětové vztahy a aktualizovali učivo. Nauková i výchovná stránka obsahu učiva byly vždy vyvážené. Přestože byly psychohygienické zásady v průběhu většiny navštívených hodin dodržovány, vyskytly se hodiny, v nichž nebyla psychohygienickým zásadám věnována dostatečná pozornost, činnosti byly jednotvárné, tempo výuky monotónní.

Všechny hodiny se vyznačovaly klidnou, přátelskou atmosférou a většinou i pozitivními vztahy mezi vyučujícími a žáky. Komunikace mezi žáky a vyučujícími byla na dobré úrovni, žáci až na výjimky respektovali stanovená pravidla chování a jednání.

Vyučující hodnotili žáky průběžně, a to většinou slovně. Pochvala a povzbuzení, ocenění snahy pozitivně motivovalo žáky k zapojení do výuky. Znalosti a dovednosti žáků si vyučující ověřovali nejčastěji formou společného frontálního opakování. Závěrečné zhodnocení práce jednotlivých žáků i celé třídy bylo provedeno pouze některými vyučujícími.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hudební výchova a výtvarná výchova na druhém stupni

Hudební výchova a výtvarná výchova jsou ve všech ročnících druhého stupně vyučovány s hodinovou týdenní dotací. Výjimkou je sedmý ročník, kde je pro výtvarnou výchovu zvolena týdenní dotace dvouhodinová. Při plánování a přípravě na výuku vycházejí vyučující z tematických plánů, v nichž mají v souladu s požadavky učebních osnov a s ohledem na vzdělávací potřeby žáků rozpracován obsah učiva pro jednotlivé ročníky. Sledované hodiny byly metodicky i odborně velmi dobře připravené. Výukové cíle byly stanoveny přiměřeně k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd a vždy v návaznosti na již probírané učivo.

Hudební výchovu vyučuje jeden učitel, který má vzdělání pro výuku na druhém stupni, ale pro vyučovaný předmět příslušnou aprobaci nemá. Výukou výtvarné výchovy je pověřen také pouze jeden učitel, ten požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost nemá. Vzhledem k tomu, že oba vyučující mají dlouholeté pedagogické zkušenosti, o vyučované předměty projevují velký zájem a oba se aktivně věnují oboru ve svém volném čase, neměla chybějící kvalifikace negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Všechny navštívené hodiny hudební výchovy byly organizovány v odborné učebně, hodiny výtvarné výchovy pak v učebně, která je pro výuku předmětu přizpůsobena částečně. Uspořádání, výzdoba i materiální zázemí obou učeben vytvářelo podnětné prostředí pro vyučované předměty. V hodinách hudební výchovy žáci pracovali s učebnicemi, zpěvníky, pravidelně byl zařazován poslech hudebních CD, ke zpěvu byl využíván hudební doprovod učitele (klavír), v jednom případě byl využit hudební doprovod žáka. V průběhu výuky výtvarné výchovy byly účelně využívány různé názorné i pracovní pomůcky a odborné publikace.

Všechny navštívené hodiny byly účelně řízeny a organizovány. Zvolené metody a organizační formy práce byly přiměřené věku žáků i jejich individuálním schopnostem. Oba vyučující zařazovali činnosti, které přirozeným a nenásilným způsobem vedly k rozvoji hudebních a výtvarných dovedností žáků. V hudební výchově byla přiměřená pozornost věnována jak oblasti pěvecké, tak oblasti teoretické a poslechové. V hodinách výtvarné výchovy byl žákům vytvářen dostatečný prostor k uplatnění jejich fantazie, představivosti i vlastního výtvarného zpracování zadaného úkolu. Ve všech hodinách výtvarné výchovy byl sledován individuální přístup učitele k žákům. V průběhu výuky byly zařazovány aktivity přispívající k uvolnění a relaxaci žáků, v hodinách výtvarné výchovy bylo žákům umožněno pracovat individuálním tempem.

Vhodná a účinná motivace využívaná oběma vyučujícími v úvodu i průběhu všech navštívených hodin přispívala k aktivnímu zapojení žáků do výuky a v hodinách výtvarné výchovy pozitivně ovlivňovala také zájem a snahu žáků o úspěšné ztvárnění zadaného úkolu.

Ve sledované výuce byla vytvořena příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi učiteli a žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel; osobnost žáka byla oběma vyučujícími respektována.

Výkony jednotlivých žáků byly oběma vyučujícími hodnoceny jak v průběhu hodin, tak i v jejich závěru, kdy bylo provedeno také zhodnocení práce celé třídy. Hodnocení bylo prováděno slovně a ve většině případů bylo zaměřeno pozitivně. V hodinách výtvarné výchovy se na hodnocení podíleli také žáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hudební a výtvarná výchova jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praktické činnosti

Praktické činnosti jsou dotovány jednou hodinou týdně ve všech ročnících, ale realizují se ve dvouhodinových blocích jedenkrát za čtrnáct dní. Podle místních podmínek a rozhodnutí ředitele školy se v souladu s osnovami předmětu praktické činnosti vyučují tematické celky pěstitelství a práce s technickými materiály. V devátém ročníku jsou do plánu na druhé pololetí vložena některá témata z tematického celku svět práce. V dlouhodobé přípravě při zpracování tematických plánů nebyla vždy dodržována návaznost probíraného učiva na předcházející témata. Konkrétní cíle výuky v jednotlivých vyučovacích hodinách byly většinou stanoveny přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy. V šestém, sedmém a devátém ročníku jsou třídy děleny na chlapce a dívky, v osmém ročníku, kde jsou třídy početně slabší, se kolektivy žáků na praktické činnosti nedělí.

Výuka byla sledována u tří vyučujících, jedna má vzdělání pro první stupeň základní školy, dva vyučující požadované vzdělání nemají. Chybějící požadované vzdělání se ve výuce částečně negativně projevilo.

Sledované hodiny byly organizovány ve školních dílnách, v učebně pěstitelství a některé také formou vycházek a návštěv výrobních podniků. Pracovní prostory školních dílen byly vhodně uspořádané a dostatečně vybavené pomůckami i pracovním materiálem vzhledem k cílům výuky a k realizovaným činnostem.

V některých sledovaných hodinách chyběly podmínky pro rozvoj praktických dovedností a návyků. Při hodinách pěstitelství nebyly použity metody vhodně voleny ke stanovenému programu, když převládala verbální metoda výkladu teoretických znalostí a získávání praktických dovedností bylo přesouváno na jiné hodiny. V tematickém celku práce s technickými materiály vyráběli žáci jednoduchý výrobek ze dřeva a z kovu k praktickému použití. Výklad byl doplněn předvedením činnosti učitele, většina vyučovacího času byla využita k praktické činnosti žáků a zdokonalování jejich dovedností za individuálního vedení učitelem. V průběhu hodin nebyla opomenuta hlediska bezpečnosti práce.

Motivace v hodině se omezovala na úvodní část, zejména ve frontálně vedených hodinách. Aktivita a zájem žáků o výuku se projevily v hodinách, ve kterých žáci získávali praktické dovednosti (práce s technickými materiály).

Vyučování probíhalo v příznivé atmosféře a v dobré vzájemné komunikaci mezi učiteli a žáky. Učitel při nábviku praktických dovedností podporoval upevňování sebedůvěry žáků.

Hodnocení žáků prolínalo zejména hodiny aktivních činností, učitel oceňoval snahu žáků a prokázané dovednosti a respektoval individuální dovednosti žáků a své hodnocení žákům zdůvodnil. Při posuzování výrobků bylo využito vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu informatika

Předmět informatika je v učebním plánu pro druhý stupeň základní školy zařazen jako povinně volitelný v sedmém až devátém ročníku, je alternativou k předmětu anglický jazyk. Pro žáky, kteří chtějí navštěvovat oba předměty je informatika zařazena rovněž jako předmět nepovinný.

V rozvrhu je předmět zařazen ve dvouhodinových celcích. Pro plánování výuky v jednotlivých ročnících jsou využívány tematické plány. Obsah a sled výuky korespondují s internetovou aplikací využívanou pro výuku předmětu.

Výuku informatiky zabezpečuje jedna vyučující bez aprobace pro tento předmět, absolvovala však kurzy a školení zaměřené na problematiku této výuky.

Vyučování probíhalo v podnětném prostředí učebny výpočetní techniky. Vzhledem k tomu, že počet žákovských pracovišť nepostačoval počtu současně vyučovaných žáků, absolvovalo v každé skupině vždy několik žáků výuku ve dvojicích.

Výuka byla krátce zahajována v kmenové učebně, která žákům poskytuje lepší podmínky pro stručný zápis a vyučující také možnost využití tabule pro krátké vstupní informace. Žákovské poznámky jsou vedeny formou jednoduchého manuálu, učebnice žáci neměli. Postup praktické výuky byl dán používanou internetovou aplikací, soubor úkolů zadaných k řešení byl zpravidla žákům poskytován i v tištěné podobě. Žáci měli možnost pracovat vlastním tempem, v průběhu výuky využívali konzultací s vyučující podle vlastních potřeb. V závěru vyučování (či dříve po splnění zadaných úkolů) přecházeli žáci na internet. Ve sledovaných hodinách bylo využití tohoto informačního zdroje ponecháno na zájmu a dovednostech žáků, možnost návaznosti na ostatní výukové předměty nebyla využita.

Zájem žáků o výuky je evidentní, možnost využívání výpočetní techniky je pro žáky atraktivní a motivačně účinná. Intenzivní pracovní činnost žáků a charakter výuky v tomto předmětu posouvají komunikaci mezi vyučující a žáky na úroveň partnerství, pravidla slušného chování byla žáky dodržována.

Činnost žáků byla průběžně komentována a slovně hodnocena. Klasifikovány jsou odevzdané úkoly, pro jejichž splnění je stanoven dostatečně dlouhý časový limit (několik vyučovacích hodin).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu informatika jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na druhém stupni

Všechny navštívené hodiny byly vhodně připravené, měly zřetelně vymezený výukový cíl. Hodinová týdenní dotace výuky tělesné výchovy v jednotlivých ročnících školy je v souladu se zvoleným vyučovacím programem.

Výukou předmětu je ve škole pověřen jeden vyučující, který má odbornou způsobilost pro vyučovaný předmět, ale nemá způsobilost pedagogickou. Ve vedení hodin se pozitivně projevil jeho dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Sledovaná výuky byla organizována v tělocvičně, jejíž vybavení umožňuje kvalitní vedení výuky. Ve všech hodinách bylo účelně a v dostatečném množství využito sportovní náčiní a nářadí.

Navštívené hodiny byly promyšlené a měly zřetelně vymezený výukový cíl. Metody a formy výuky vycházely ze stanoveného výukového cíle a byly voleny s ohledem k věkovým zvláštnostem žáků. Organizační pokyny učitele byly vždy přiměřené věku žáků, ne vždy však učitel používal odbornou terminologii. V úvodu a závěru jednotlivých vyučovacích hodin byly vyučujícím pravidelně vyžadovány nástupy, které vedl zpravidla učitel sám. Hlavní část hodiny byla organizována formou skupinového vyučování s využitím kruhového zaměstnání nebo cvičení na stanovištích. Vyučující většinou volil správné metodické postupy, účelné a efektivní bylo také zařazování ukázek. Psychohygienické zásady byly ve výuce respektovány; předmět je do rozvrhu zařazen správně; nejčastěji ve dvouhodinových blocích.

Převažujícím motivačním prvkem byl zájem většiny žáků o tělesnou výchovu, patrný zejména v oblasti sportovních her. Vyučující dokázal motivovat žáky i osobní ukázkou či nápaditým zpestřením výuky zařazením jednoduché hry. V některých hodinách, zejména v jejich úvodních částech, se objevovalo neefektivní využití vyučovacího času, způsobované pomalým nástupem žáků.

Hodiny probíhaly v sportovním prostředí, kázeňské problémy se vyskytovaly jen zřídka. Při komunikaci s učitelem žáci zachovávali dohodnutá pravidla, pouze v ojedinělých případech si neuposlechnutí pokynu učitele vyžádalo důraznější slovní napomenutí.

Hodnocení výkonů žáků nebylo prováděno pravidelně, vyučující oceňoval pozitivním verbálním hodnocením pouze mimořádný výkon žáka. Klasifikace výkonů je prováděna ve stanovených hodinách. V průběhu sledovaných hodin žáci klasifikováni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání jsou využívány testy a písemné práce zadávané jednotlivými vyučujícími ve vyučovaných předmětech. Pravidelně je prováděna čtvrtletní analýza výsledků klasifikace. Sledovány jsou i výsledky žáků v soutěžích a olympiádách či úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy. Jiné evaluační nástroje škola nevyužívá.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy je ve sledovaných oblastech velmi dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Organizace a průběh činností

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny navazuje na vzdělávací program školy činnostmi odpočinkovými, zájmovými a rekreačními. Výchovný roční plán činnosti pro školní rok 2003/2004 obsahuje pestrou nabídku tělovýchovných, sportovních, pracovních a výtvarných aktivit a dalších činností zaměřených na poznávání přírody a ochranu životního prostředí. Školní družina se podílí na akcích, které pořádá škola a DDM (o hlavních prázdninách městský tábor pro děti), a soutěžích v rámci školních družin ve městě (literární, přírodovědné, dopravní a výtvarné).

Průběh činností ve školní družině byl sledován při stolování na společném obědě a při odpolední skupinové pracovní činnosti. Vychovatelky nechávaly žákům dostatek prostoru pro rozvoj fantazie a vzájemnou komunikaci, žáci mohli pracovat individuálním tempem a v klidu dokončit započatou činnost. Při stolování byli vedeni k respektování pravidel společenského chování. Vzhledem k pěknému počasí byl do programu při rekreační činnosti zařazen pobyt venku spojený s pozorováním změn v přírodě a se sportovními hrami.

Přechody mezi činnostmi byly většinou plynulé, bez zbytečných prostoje. Motivace je nenásilná a účinná, opírá se o pedagogické zásady. Atmosféra v družině byla přátelská, žáci se na vychovatelky obraceli bez obav. Komunikace byla většinou oboustranně vstřícná.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Škola má vypracovaný Minimální preventivní program, který obsahuje konkrétní záměry v této oblasti pro školní rok 2003/2004 a je v souladu s metodickými pokyny MŠMT i s aktuálními podmínkami školy. Plnění jednotlivých úkolů plánu je vyhodnocováno v průběhu školního roku nepravidelně (nezaznamenáno např. při kontrole záznamů z jednání pedagogické rady ani v obsahu Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2003/2004). Metodická prevence je ve funkci teprve druhým rokem, tato skutečnost spolu s menší zkušeností a metodickou zdatností částečně negativně ovlivňuje její současnou činnost. Snaží se spolupracovat s vedením školy a bývalou preventistkou (nynější výchovnou poradkyní) a ovlivňovat působení ostatních pracovníků školy (zvláště třídních učitelů) v této oblasti činnosti. V posledních dvou letech škola zvyšuje své úsilí o navázání pravidelné komunikace s rodiči, ze strany rodičů (zvláště problémových žáků) však nenachází adekvátní odezvu. Školní atmosféra je podnětná, vztahy mezi učiteli a žáky i mezi samotnými žáky jsou většinou dobré. Z rozhovorů i odpovědí z dotazníků zadaných ve čtyřech ročnících vyplývá, že v některých případech sounáležitost se školou neprojeví všichni žáci (např. poukazují na menší prostor pro diskusi mezi nimi a některými třídními učiteli, na problémovou komunikaci mezi některými pracovníky školy a žáky druhého stupně školy). Prostředí všech navštívených tříd je podnětné a bezpečné. Negativní jevy (nejčastěji kouření, záškoláctví, agresivita, drobná šikana) jsou řešeny bezprostředně vhodnou formou i přístupem. Závažnost sociálně patologických jevů je v posledním období stejná, ale četnost zvláště výše uvedených negativních případů se stále zvyšuje i v nižších ročnících školy.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č.j. 31 392/02-21 ze dne 20. října 2003 vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
2. Změna Zřizovací listiny vydaná Městem Aš dne 16. října 2002;
3. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2003/2004;
4. Třídní výkazy pro 1. a 2. stupeň základní školy pro školní rok 2003/2004;
5. Katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2003/2004;
6. Učební plán školy ve školním roce 2003/2004;
7. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004;
8. Plán kontrol a hospitací ve školním roce 2003/2004;
9. Záznamy z hospitací ve školním roce 2003/2004;
10. Rozvrh hodin ve školním roce 2003/2004;

11. Tematické plány sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004;
12. Organizační řád školy;
13. Řád školy;
14. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004;
15. Zápisy z jednání metodických složek ve školním roce 2003/2004;
16. Plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004;
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004;
18. Záznamové listy pro hodnocení prevence sociálně patologických jevů ve škole;
19. Dotazníky pro žáky k hodnocení prevence sociálně patologických jevů ve škole;
20. Dokumentace výchovného poradenství;
21. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003;
22. Namátkově vybrané notýsky, žákovské knížky a písemnosti žáků navštívených tříd;
23. Testy a prověrky učiva sledovaných předmětů ve školním roce 2003/2004;
24. Personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů;
25. Zápisní lístky vedené ve školním roce 2003/2004;
26. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2003/2004;
27. Řád školní družiny.

ZÁVĚR

Personální podmínky na prvním stupni jsou velmi dobré, výuka je vedena převážně učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Na druhém stupni je situace z hlediska personálního zajištění výuky méně příznivá. Předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje necelá polovina vyučujících, ostatní vyučující tyto podmínky splňují částečně nebo je nesplňují vůbec. Chybějící vzdělání se ve sledované výuce projevilo pouze dílčími nedostatky, celková kvalita výuky však nebyla výrazně negativně ovlivněna. Organizační struktura se zřetelně vymezenými vztahy a kompetencemi umožňuje účinné řízení školy. Vnitřní informační systém je vytvořen a je funkčně využíván. Nedostatky byly zjištěny v nedůsledně prováděné kontrole v oblasti BOZP.

Pro realizaci výuky většiny předmětů má škola vytvořeno potřebné prostorové i materiální zázemí. Rezervy byly zjištěny v nedostatečném vybavení kabinetů fyziky a chemie. Prostory školy jsou udržované, vybavení a uspořádání učeben je vzhledem k cílům výuky dostačující, avšak pro některé vyučované předměty málo podnětné. Učební pomůcky i didaktická technika byly ve sledovaných hodinách funkčně a účelně využívány.

Sledovaná výuka byla většinou velmi dobře plánovaná i účelně organizovaná. Převažující frontální výuka byla vhodně doplňována metodami a formami práce, které přispívají k aktivnímu učení žáků, méně však k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Žáci byli motivováni i hodnoceni převážně pozitivním způsobem. Navštívené hodiny se vyznačovaly příznivou pracovní atmosférou a většinou i korektními vztahy mezi vyučujícími a žáky. Školní družina navazuje svojí činností na vzdělávací program školy. Vychovatelky vedou žáky k účelnému využití volného času a vhodně organizují jejich odpočinek a relaxaci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Dana Egerová	..... .
Členové týmu	Mgr. Milena Jíšová	..... .
	Mgr. František Mottl	..... .
	Mgr. Alena Rájová	..... .
	Ing. Jaroslava Štěpánková	..... .
	PaedDr. Antonín Veselý	..... .
	Eliška Friedrichová	
	Jitka Havlíčková	
	Zdeňka Srpová	
Jarmila Šurová		

V Chebu dne 23. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. dubna 2004

Razítko

Ředitel školy

Mgr. Zdeněk Šebrle

Podpis

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, pošt. schr. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	23. 7. 2004	e1-1052/04-5180
Zřizovatel	25.5.2004	e1-1052/04-5180
Rada školy	25.5.2004	e1-1052/04-5180

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.